

Utfordringer i møte med traumatiserte flyktninger

Barnesmerteforeningen

Tverrfaglig seminar 7. mai 2018

Jone Schanche Olsen
Transkulturelt senter
Stavanger Universitetssjukehus

jso@sus.no

Hovedelementer i møtet med traumatiserte flyktninger

3 x T

- Traumer
- Tap
- Tilpasning

Traumer

- Krig
- Undertrykkelse
- Fengsel/konsentrasjonsleir
- Tortur
- Overgrep i hjemlandet /underveis
- Flukten

Tap

- Relasjoner
- Materielt
- Rolle, status, identitet
- Kompetanse

Tilpasning

- **Språk**
- **Kultur** (Kultur lar seg ikke skille fra økonomiske, politiske, religiøse, psykologiske og biologiske forhold. Arthur Kleinman, Peter Benson 2006
 - Kulturen er som et filter som påvirker hvordan psykopatologi formes, uttrykkes og kommuniseres, Kleinman 1996, Bäärnhielm et al 2010)
- **Status (asylsøker / flyktning / kvoteflyktning / familiegjenforening)**

Flyktningbarns spesielle stress-faktorer

- Oppvekst med traumatiserte, psykisk syke eller stressede foreldre
- Rollebytte mht foreldre som kan mindre norsk, kjenner samfunnet dårligere

Hva så?

- Evidensbasert tilnærming: Gi dem traumefokusert CBT!
- Når det kommer til stykket: Forholdsvis lite evidens å støtte seg til
 - [Cochrane Database Syst Rev.](#) 2017 Aug 18;8:CD012051. doi: 10.1002/14651858.CD012051.pub2.
 - Interventions for treating persistent pain in survivors of torture.
 - [Baird E](#)¹, [Williams ACC](#), [Hearn L](#), [Amris K](#).
 - [Cochrane Database Syst Rev.](#) 2014 Nov 11;(11):CD009317. doi: 10.1002/14651858.CD009317.pub2.
 - Psychological, social and welfare interventions for psychological health and well-being of torture survivors.
 - [Patel N](#)¹, [Kellezi B](#), [Williams AC](#).

Hva er og betyr terapi?

- Oss:
 - Relasjon
 - Støtte
 - Utforskning
 - Terapi
- Dem:
 - Skam
 - Erkjennelse av svakhet
 - Å blande uvedkommende inn...

Viktig forstyrrende element

- Forhandlingskultur

versus

- Rettighetskultur

Kjernespørsmål 1

- Hvem ville du helst snakket med om disse problemene hvis du var i en trygg situasjon i hjemlandet ditt?

Kjernespørsmål 2

-og hva ville vedkommende ha sagt eller gjort?

Hvorfor i all verden drive med dette?

- Spennende historier
- Kunnskap om
 - Kultur
 - Historie
 - Geografi
 - Politikk
- Møte med modige mennesker som har hatt.....

3 X T

- **Trass**

Dette kan jeg ikke tåle

- **Tro**

Dette kan jeg gjøre noe med

- **Tilpasning**

Dette vil jeg få til